

Brüssel, 17. juuli 2026
(OR. en)

12056/26

ENV 972
ENT 202
MI 799
DELECT 119

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	14. juuli 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 5031 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 14.7.2026, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2023/1542 seoses eranditega, mis käsitlevad kantavate patareide ja akude eemaldatavust ja asendatavust

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 5031 final.

Lisatud: C(2026) 5031 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.7.2026
C(2026) 5031 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

14.7.2026,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2023/1542 seoses eranditega, mis käsitlevad kantavate patareide ja akude eemaldatavust ja asendatavust

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Patareid ja akud on kestliku arengu, keskkonnahoidliku liikuvuse, puhta energia ja kliimaneutraalsuse seisukohast oluline tehnoloogia. Kantavaid patareisid ja akusid kasutatakse üha suurema arvu toodete toiteks alates kehal kantavatest seadmetest kuni mänguasjade, tekstiilide või meditsiiniseadmeteni.

Patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmelid käsitleva määruse (edaspidi „määrus“) artiklis 11 on sätestatud turule lastavatesse toodetesse paigaldatud kantavate patareide ja akude eemaldatavuse ja asendatavuse üldnõuded. Üldjuhul peab lõppkasutajatel olema võimalik kantavaid patareisid ja akusid tootest eemaldada ja need asendada igal ajal toodete kasutusea jooksul. Sellise nõude eesmärk on vältida toodete enneaegset vananemist ja suurendada kantavate patareide ja akude jäätmeliste kogumist nende olelusringi lõpus.

Teatavatel põhjendatud juhtudel, nagu on sätestatud määruse artikli 11 lõikes 2, võivad toodete kantavaid patareisid ja akusid lõppkasutajate asemel eemaldada ja asendada sõltumatud spetsialistid. Määruse artikli 11 lõikega 4 on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega lisatakse toodete loetellu täiendavaid tooteid, mille patareisid ja akusid peavad saama eemaldada ja asendada üksnes sõltumatud spetsialistid. Käesolev delegeeritud õigusakt on esimene selline õigusakt, mis tuleneb kõnealusest volitusest.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Kuna tegemist on tehnilise aktiga, ei olnud mõjuhinnaangut ega avalikku konsultatsiooni vaja.

Käesolev delegeeritud õigusakt tugineb tõenditele, mis saadi EU Survey veebisaidil kolme kuu jooksul (2025. aasta veebruarist aprillini) avaldatud konkursikutse kaudu. Konkursi eesmärk oli teha kindlaks võimalikud tooted, mille puhul võivad määruse artikli 11 lõike 4 kohased täiendavad erandid olla põhjendatud. Komisjon hindas saadud taotluste tehnilisi aspekte.

Jäätmeliste eksperdirühmaga, kuhu kuuluvad iga liikmesriigi määratud eksperdid ning teised valitud eksperdid, kes esindavad äriorganisatsioone ja kodanikuühiskonda, konsulteeriti delegeeritud õigusakti eelnõu üle 11. detsembril 2025 ja 5. veebruaril 2026.

Delegeeritud õigusakti eelnõu avaldati parema õigusloome portaalis üldsuse tagasiside saamiseks ajavahemikul 28.4.2026–26.5.2026. Delegeeritud õigusakti eelnõu esitati Maailma Kaubandusorganisatsiooni tehniliste kaubandustõkete komiteele tagasiside saamiseks vahemikus 12.6.2026–11.7.2026.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud õigusakt võetakse vastu vastavalt määruse artikli 11 lõikele 4, millega on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et lisada täiendavaid tooteid, mis vabastatakse kõnealuse artikli lõikes 1 sätestatud eemaldatavuse ja asendatavuse nõuetest.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

14.7.2026,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2023/1542 seoses eranditega, mis käsitlevad kantavate patareide ja akude eemaldatavust ja asendatavust

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuli 2023. aasta määrust (EL) 2023/1542, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ, eriti selle artikli 11 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) 2023/1542 artiklis 11 on sätestatud üldnõuded turule lastavatesse toodetesse paigaldatud kantavate patareide ja akude lõppkasutaja poolt eemaldatavuse ja asendatavuse kohta, kuid artikkel sisaldab ka erandite loetelu teatavate toodete kohta, mille puhul peavad kantavaid patareisid ja akusid saama lõppkasutajate asemel eemaldada ja asendada üksnes sõltumatud spetsialistid.
- (2) Õiguskindluse tagamiseks on vaja lisada märjas keskkonnas kasutatavatele seadmetele juba tehtud erandi kohaldamisalasse teatavad kehal kantavad seadmed. Kehal kantavad seadmed on kehal kantavad elektroonilised seadmed, millel on sageli andurid ja ühenduvus andmete kogumiseks ja edastamiseks. Nende kasutamine on pärast määruse (EL) 2023/1542 vastuvõtmist märkimisväärselt suurenenud. Kehal kantavate seadmete hulka kuuluvad näiteks nutikellad, seisundimonitorid, nutiprillid või muud rõivastesse ja muudesse tarvikutesse integreeritud elektroonikaseadmed. Komisjoni teatistes C/2025/214 esitatud suunistes anti juhiseid selle kohta, mis on märjas keskkonnas kasutatav seade.
- (3) Kehal kantavate seadmete ja neid varustavate kantavate patareide või akude miniaturiseerimine võib tuua kaasa olukorra, kus patarei või aku on nii tihedalt seadme kesta kapseldatud, et selle eemaldamine võib tekitada märkimisväärse patarei või aku kahjustamise või läbistamise ohu. Kui toote olemus takistab selle ümberkujundamist (anatoomilised või ergonoomilised kaalutlused), on põhjendatud, et selliseid väikesi patareisid ja akusid võib eemaldada ja asendada üksnes sõltumatu spetsialist.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2025/2509 on sätestatud, et alates 1. augustist 2030 tuleb elektrimänguasjad, mis sisaldavad väikeste osadena kvalifitseeruvaid patareisid või akusid, projekteerida selliselt, et patareile või akule ei oleks võimalik ligi pääseda ilma tööriistu kasutamata, ning kui mänguasja suurus või laad seda mänguasja ohutuse tagamiseks nõuab, võib aku teha hoopis kättesaamatuks ning üksnes sõltumatu spetsialisti poolt eemaldatavaks ja asendatavaks. Kuni selle kuupäevani on asjakohane tagada ajutine erand kooskõlas määruse (EL) 2023/1542 artikli 11 lõikega 4.

- (5) Spetsiaalselt toiduga kokkupuutumiseks ette nähtud juhtmevabade toidutermomeetrite puhul leitakse, et lõppkasutaja võimalus eemaldada kantavaid patareisid ja akusid kujutaks endast tavakasutuse korral lõppkasutaja jaoks märkimisväärset ohutusrisi, kui toidutermomeetri tihend saab kahjustada ja patareist lekkinud kemikaalid saastavad toitu.
- (6) Direktiivi 2014/34/EL artikli 1 kohaldamisalasse kuuluvad tooted on spetsiaalselt projekteeritud töötama plahvatusohtlikus keskkonnas. Kui lõppkasutajal on võimalik sellistes toodetes sisalduv kantav patarei või aku eemaldada, võib see kaasa tuua kõnealuses direktiivis kasutajatele sätestatud ohutusnõuete rikkumise.
- (7) Kehal kantavad manustamissüsteemid sisaldavad väikseid kantavaid patareisid või akusid ravimite subkutaanseks manustamiseks. Kui lõppkasutajal on võimalik selliseid patareisid või akusid eemaldada, võib see põhjustada seadme ebakorrekse toimimise ja vea ravimite manustamisel, mis võib kujutada endast kasutaja jaoks ohutusrisi.
- (8) Telemaatikaseadmeid, mis on ette nähtud paigaldamiseks põllumajandus- ja ehitusmasinate katusele ning mis on tavapäraselt ette nähtud toimima tugeva vibratsiooni, tolmustes ja niisketes tingimustes, hooldavad tavaliselt sertifitseeritud töötajad, kellel on juurdepääs vajalikule koolitusele ja tööriistadele. Seetõttu võib võimalus, et lõppkasutaja saab sellistesse seadmetesse paigaldatud kantavaid patareisid või akusid eemaldada, põhjustada lõppkasutajatele ohutusriske.
- (9) Määrust (EL) 2023/1542 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2023/1542 artikli 11 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Erandina lõikest 1 võib järgmisi kantavaid patareisid või akusid sisaldavaid tooteid projekteerida nii, et patareid või akut saaks eemaldada ja asendada ainult sõltumatu spetsialist:

- (a) seadmed, **sealhulgas kehal kantavad seadmed**, mis on spetsiaalselt ette nähtud töötama peamiselt keskkonnas, kus puututakse regulaarselt kokku pritsiva vee, veejugadega või vette sukeldamisega, ning mida võib pesta või loputada;
- (b) määruse (EL) 2017/745 artikli 2 punktis 1 määratletud professionaalsed pildidiagnostika ja kiiritusravi seadmed ning määruse (EL) 2017/746 artikli 2 punktis 2 määratletud *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmed;
- (c) **kehal kantavad seadmed, mille ohutus, vastupidavus või veekindlus võib väheneda, kui kasutaja pääseb juurde patareile või akule, ning:**
 - (1) **mida nende laadi, suuruse või vormi tõttu käsitatakse liiga väikesena, et lõppkasutaja saaks patarei või aku asendamisega nõuetekohaselt ja ohutult toime tulla, või**
 - (2) **mille funktsionaalne terviklikkus, sealhulgas kaitse tolmu ja löögi eest, on tagatud kompaktse suletud kestaga;**
- (d) **akusid sisaldavad elektrilised mänguasjad kuni 31. juulini 2030, kui erand on vajalik nende laadi või suuruse tõttu, et tagada mänguasja ohutus, kui seda**

kasutatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/48/EÜ¹ artikli 10 lõikega 2;

- (e) **juhtmevabad toidutermomeetrid, mis on spetsiaalselt ette nähtud toiduga kokkupuutumiseks toiduvalmistamise käigus;**
- (f) **tooted mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/34/EL² artikli 1 kohaldamisalasse;**
- (g) **kehal kantavad manustamissüsteemid, mis on spetsiaalselt kavandatud ravimite subkutaanseks manustamiseks;**
- (h) **telemaatilised seadmed, mis on ette nähtud paigaldamiseks põllumajandus- ja ehitusmasinate katusele ning mis on tavapäraselt ette nähtud toimima tugeva vibratsiooni, tolmustes ja niisketes tingimustes.**

Käesoleva lõike punktides a, c, d, e, f, g ja h sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes juhul, kui erand on vajalik kasutaja ja seadme ohutuse tagamiseks.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14.7.2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta (ELT L 170, 30.6.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/48/oj>).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/34/EL plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavaid seadmeid ja kaitsesüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 309, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/34/oj>).